

Žal. úřad založil své rozhodnutí na právním názoru, že žádost taková, má-li býti považována za projev vůle zájemníků, vycházení musí podle principu majority od většiny osob v úvahu přicházejících.

Nss právnímu názoru tomuto přisvědčiti nemohl. Všude tam, kde zákon o nem. pojištění přisuzuje právní význam projevu vůle mnohosti zájemníků, stanoví určité předpisy, které mají za předmět jednak organizaci osob přicházejících v úvahu, jednak úpravu, jakým způsobem se vůle organizované mnohosti tvoří a za jakých podmínek projev její se za platnou vůli kolektivity uznává.

Stačí tu poukázati na ustanovení §§ 16 a násl. cit. zák. ve znění z roku 1919 a 1920, která upravují organizaci členstva okr. nem. pokladny a podrobně stanoví způsob, jakým se dospívá k projevu jejich kolektivní vůle. Zejména třeba tu poukázati k předpisům § 16 b), z něhož jest patrné, že tvoření vůle neúčastní se veškerí pojištěnci, nýbrž jen omezený okruh jejich, z něhož jsou vyloučeni na př. pojištěnci, kteří nedokonali 20. rok svého věku, dále, kteří zůstali členy pokladny podle § 13 č. 2 a kteří jsou vyloučeni z volebního práva do ob. zast. Třeba tu dále poukázati k okolnosti, že při volbě delegátů do valné hromady v § 16 f) dochází výrazu i zásada poměrnosti na základě kandidátních listin, k níž hledí pak i § 17 b) při volbě náměstka starostova.

Jesliže tedy zákon o nem. pojištění tvoření vůle pojištěnců k dosažení určitých cílů podrobnými předpisy zvláště upravuje, pro účely § 12 však ani přímo ani nepřímo obdobného předpisu vůbec nestanoví, pak lze z toho podle názoru nss-u vyvoditi toliko důsledek, že žádosti zájemníků, o níž jest řeč v § 12, nelze přikládati onen význam, který jí přisuzuje žal. úřad, že nelze na ni hleděti jako na projev kolektivní vůle všech zájemníků, zejména pak projevený nadpoloviční většinou, nýbrž že žádost ta znamená toliko projev vůle blíže neurčeného počtu zájemníků obou skupin, bez ohledu na jeho procentuální poměr k celkovému počtu, jenž sám o sobě již poskytuje úřadu nezbytný podnět, aby zahájil řízení ve smyslu § 12, zkoumal, zda jsou splněny materiální předpoklady pro zřízení zvláštní okr. pokladny nem. pro pojištěnce zemědělské a lesní a o žádosti pak rozhodl.

Soud dospěl tudíž k přesvědčení, že právní názor, na němž jest založeno nař. rozhodnutí, nemá v zák. opory, nýbrž že zřízení zvláštní okr. pokladny nem. nemůže býti činěno závislým na tom, zda za zřízení její žádá více než 50% zájemníků obou skupin.

Bylo proto stížnosti vyhověti a nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 3226.

Nemocenské pojišťování: Osoby zaměstnané v domácnosti vlastníka velkostatku příslušejí nemocenským pojištěním k okr. nemoc. pokladně a nikoliv k zemědělské okr. nem. pokladně.

(Nález ze dne 7. února 1924 č. 2093.)

Prejudikatura: Boh. 2225, 2747 a 3212 adm. a jiné.

Věc: Zemědělská okresní nemocenská pokladna v K. proti mini-

sterstvu sociální péče (min. taj. Dr. Jindř. Tučný) o nemocenském pojištění.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím bylo v pořadí instancí vysloveno, že zaměstnanci velkostatkáře Filipa K. v M. podrobně vyjmenovaní, náležejí vesměs nemocenským pojištěním k okr. nem. pokladně v K. Rozhodnutí toto bylo odůvodněno tím, že zaměstnání komorné, pokojské, kuchařky, kuchyňské, komorníka a sluhy jsou služby, které konány jsou osobě zaměstnavatelově anebo pro osobní potřebu zaměstnavatele jako takového, ať je již podnikatelem zemědělským, průmyslovým či majitelem jiných důchodů, a že nelze je proto považovati za zaměstnance zemědělského či lesního podniku a tím za příslušníky okresní nemocenské pokladny zemědělské.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané Zemědělskou okr. pokladnou nemocenskou v K. uvážil nss toto:

V tomto případě nejde o otázku, zdali zaměstnanci velkostatkáře Filipa K. v M., v nař. rozhodnutí uvedení, podrobeni jsou vůbec pojistné povinnosti nemocenské. Na sporu jest pouze pojistná příslušnost těchto osob, zdali jsou podle zákona pojištěny u řádné okr. pokladny nem. či u zemědělské okr. pokladny nem. v K. Otázka pojistné příslušnosti těchto dvou kategorií okr. pokladen nem. upravena jest předpisem § 12 zák. z 15. května 1919 č. 268 Sb. a z 22. prosince 1921 č. 489 Sb., jenž stanoví, že — je-li pojištěno v nem. pokladně více nežli 1000 pojištěnců v podnicích zemědělských a lesních, anebo je-li jich v nemocenských pokladnách téhož politického okresu pojištěno více nežli 2000, zřídí se pro ně na žádost zájemníků obou skupin samostatná nemocenská pokladna.

Podle stálé judikatury tohoto soudu, jak došla výrazu v nál. Boh. 2225, 2747 a 3212, jest rozuměti tomuto předpisu tak, že kritérium pro zodpovězení sporné otázky, zda určitý pojištěnec je zaměstnán v podniku zemědělském a lesním a proto příslušným k okr. pokladně zemědělské čili nic, náleží hledati v tom, zda pojištěnec koná práce v podniku, jehož předmětem jest zužitkování resp. vzdělávání půdy podnikatelovy a na jeho účet k docílení plodin.

Ve sporném případě vysvítá ze spisů a není stížností popřeno, nýbrž naopak jí potvrzeno, že osoby, o jejichž pojistnou příslušnost jde, nejsou zaměstnány v polním neb lesním hospodářství, nýbrž že vykonávají práce a služby na základě poměru pracovního a služebního v domácnosti velkostatkáře Filipa K. a jeho choti.

Tímto zjištěním jest řečeno, že osoby ty nejsou zaměstnány v podniku, jehož předmětem jest zužitkování resp. vzdělávání půdy podnikatelovy pokud se týče lesů jeho na jeho účet k docílení plodin, a schází tudíž u nich zákonitý základ pro pojistnou příslušnost u zemědělské okr. pokladny nem. v K.

Jest pak podle toho, co řečeno, zcela nerozhodno, zda velkostatkář Filip K. a jeho choť, jimž osoby ty konají práce a služby, provozují také podnik zemědělský a lesní.

Vyslovil-li tudíž žal. úřad, že jmenované zaměstnance nelze považovati za zaměstnance lesního podniku, a tím za příslušníky zemědělské okr. pokladny nem., nelze v tomto výroku spatřovati nezákonnost a bylo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.